No. 83. **1846.**

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Donderdag 16 Julij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13den Julij.

Heden, de vierde verjaardag van den noodlottigen dood des hertogs *van Orleans*, is te Dreux in tegenwoordigheid der koninklijke familie eene plegtige lijkdienst gehouden, alsmede eene dergelijke dienst in de kapel van St. Ferdinand te Sablonville; voorts zijn in al de kerken der hoofdstad zielmissen gedaan.

— Men verzekert dat het ongeluk van den 8sten Julij, den minister van openbare werken aanleiding gegeven heeft, om verscheidene nieuwe maatregelen van voorzorgen voor de spoorwegdienst te nemen; onder anderen zouden voortaan de konvooijen niet grooter dan van twintig wagens mogen zijn.

In den *Moniteur* van gisteren las men: »Wij achten ons gelukkig van te kunnen aankondigen, dat de adjudant van den generaal *Oudinot*, wien wij gisteren onder de slagtoffers van het betreurenswaardig ongeluk op den Noorder-spoorweg telden, niet aan zijne wonden overleden is. Men heeft integendeel zeer veel hoop van hem te zullen behouden. Alzoo bedraagt het aantal personen, die bij deze noodlottige gebeurtenis den dood hebben gevonden, *veertien*, de beide conducteurs daaronder begrepen. De laatste narigten, gisteren avond door den inspecteur *Frissard* aangebragt, die op last van den minister van binnenlandsche zaken de plaats van het ongeluk bezocht heeft, stellen ons in staat van te kunnen verzekeren, dat wij geene nieuwe sterfgevallen te vermelden en te betreuren zullen hebben."

De *Moniteur Parisien* zegt, dat de raad van administratie van den noorderspoorweg, gisteren middag, een nieuw rapport had ontvangen nopens het ongeluk van den 8sten, hetwelk in allen deele de vroegere berigten bevestigde. Het getal slagtoffers bedraagt veertien (zijnde de adjudant van den generaal *Oudinot*, niet overleden, maar zwaar gekwetst), waaronder twee kinderen, voorts vijf zware en twintig ligt gekwetsten. Al de wagens waren thans uit het moeras opgehaald; van geen hunner was iets gebroken, noch aan de veren, noch aan de raders, zoodat de oorzaken van het ongeluk alnog onbekend waren.

(Met dit berigt vervallen de geruchten, volgens welke in een der onderste wagens in het moeras, welke een der voorste van den trein was geweest, zich een achttiental conscrits hadden bevonden, die allen omgekomen waren. Dat overigens den schrik dien het ongeluk had verwekt, grootendeels reeds geweken is, kan daaruit blijken, dat het getal reizigers die van den Noorderspoorweg gebruik maken, weder even groot is als te voren, zoodat de trein van Zondag, van Parijs naar Brussel, weder uit 28 à 30 rijtuigen bestond.)

Onder de personen die met den trein van den 8sten Julij uit Parijs vertrokken waren, bevond zich ook de gewezen Nederlandsche minister *van Gobbelschroij*; eene ongesteldheid van zijne echtgenoote, die met hem medereisde, verpligtte hem zich te Arras op te houden, en aan die omstandigheid had hij hoogstwaarschijnlijk het leven te danken, want hij was in een der voorste rijtuigen van den trein gezeten.

— Het blad *la Presse* verzekert thans als stellig, dat de maarschalk *Soult* zijn ontslag als voorzitter van den raad zal nemen en in die hoedanigheid door den heer *Guizot* vervangen zal worden.

— Bij besluit van den 10den dezer, is op het rapport van den grootzegelbewaarder, aan den gewezen generaal graaf *Montholon*, kwijtgescholden de nog niet geëxpireerde straftijd van twintig jaren gevangenschap, waartoe hij door het hof der pairs den 6den October 1840 veroordeeld was.

— Dezer dagen is voor de correctionnele regtbank te Peronne de zaak behandeld der personen, die beschuldigd waren van door onachtzaamheid den Prins *Lodewijk Napoleon* van het kasteel van Ham te hebben laten ontsnappen of zijne vlugt voorbedachtelijk te hebben begunstigd. Deze zaak heeft eenige aandacht getrokken uit hoofde van de werkelijk romaneske omstandigheden, waaronder deze vlugt heeft plaats gehad. De Prins heeft, het oogenblik te baat nemende, dat er vrij veel werklieden op het kasteel arbeidden, zich zelven als een werkman verkleed en vermomd, en is op den helderen dag al de wachten voorbijgegaan, zonder dat iemand hem herkend heeft. Hij had trouwens de voorzorg genomen, om eene plank zoodanig op den schouder te dragen, dat hij bij het ontmoeten van den een of ander, die hem had kunnen verraden, die plank voor zijn gelaat kon houden. De ontsnapping zou echter niet wel mogelijk geweest zijn, indien de bevelhebber van het kasteel niet in last had gehad om den Prins geene meerdere beperking op te leggen, dan volstrekt noodig was. Zijne vlugt is daarenboven door de medewerking van zijnen geneesheer *Conneau* en zijnen kamerdienaar *Thelin*, zeer begunstigd; hebbende dezen op het beslissende oogenblik de wachten weten bezig te houden en aan de op het kasteel verspreide werklieden uit naam van den Prins wijn doen schenken. Het verhaal van den geneesheer *Conneau* van al de welgelukte listen, die hij, na het vertrek van den Prins, had gebruikt, om nog een geheelen dag den kommandant in den waan te brengen, dat de gevangene ziek te bed lag, heeft bij de teregtzitting vrij wat gelach verwekt. Die geneesheer is intusschen door de regtbank tot zes maanden gevangenisstraf veroordeeld, terwijl zulk eene straf voor drie maanden aan den kamerdienaar is opgelegd. De kommandant, aan wien werkelijk niets ten laste schijnt te kunnen worden gelegd, dan dat hij zich heeft laten verschalken, is, zoowel als de bewakers, vrijgesproken.

— Het door den prefect aangeboden budget voor de stad Parijs over 1847, bedraagt aan ontvangsten en uitgaven eene som van 46,566,693 fr.

— Uit Napels wordt van den 27sten Junij geschreven, dat de Vesuvius wederom in werking is; de krater wierp met groot geweld eene groote menigte lava uit. Des nachts leverde de berg door de opstijgende vlammen een prachtig gezigt op.

— Ter beurze van heden (13 *Julij*) waren genoteerd: 5 pCt. 121,35; 3 pCt. 83,25; Nap. renten 103; Spanje 3 pCt. 35⅜; Rom. Leening 100½.

ENGELAND.

LONDEN, den 11den Julij.

Het Hof is eergisteren weder naar Osbornehouse, op het eiland Wight, vertrokken.

Volgens oud gebruik bij eene verandering van Ministerie, heeft het personeel der Koninklijke hofhouding aanmerkelijke veranderingen ondergaan. Graaf *Spencer* is, onderanderen, eerste lordkamerheer der Koningin geworden, ter vervanging van den heer *Delawarr*, en de hertogin van *Sutherland* grootmeesteres van Hr. Ms. huis, ter vervanging der hertogin van *Buccleugh*.

Lord *Palmerston*, de nieuwe secretaris van Staat voor buitenlandsche zaken, hield laatstleden Woensdag een levé, tot ontvangst der leden van het Corps Diplomatiek, die allen, bij deze gelegenheid, in hunne nationale kleederdragt waren, en de door hen verkregen ridderorden droegen. De heer *Stratenus*, eerste secretaris van legatie der Nederlanden, verving den nog altijd ongestelden gezant, baron *Dedel*.

Even als lord *J. Russell* voor de City van Londen, zijn nagenoeg al de Parlementsleden, welke zich, ten gevolge hunner benoeming tot Ministers, op verschillende plaatsen aan eene herkiezing onderwerpen moesten, zonder of met weinig beduidenden tegenstand weder ingekozen. Voor Worcester vervangt sir *Denis le Marchant*

sir *T. Wilde*, die, uit hoofde zijner verheffing tot opper-regter niet herkiesbaar was.

De zittingen der beide Wetgevende Huizen hebben andermaal weinig belangrijks opgeleverd.

— Te Londen is, onder voorzitting van den Lord-mayor, eene vergadering gehouden, om de verdiensten der overledene mistriss *E. Fry*, welke zij zich 30 jaren lang omtrent het gevangeniswezen binnen- en buitenslands verworven heeft, door een blijvend gedenkteeken te eeren. Eenparig is besloten, een lokaal van toevlugt te stichten, dat haren naam zal dragen, voor vrouwen, die uit de gevangenissen der hoofdstad ontslagen worden, om daarin zoolang te blijven, tot dat voor haar onderkomen gezorgd is. Er werden terstond 1000 ponden sterling onderteekend.

— De *Times* brengt hulde aan den ijver, dien de Nederlanders sinds eenige jaren aan den dag leggen, om de kennis over hunne Oostindische bezittingen te vermeerderen, en brengt daartoe de in belang steeds winnende werken van het Bataviaasch genootschap, de uitgave van tijdschriften, enz. bij. Het blad erkent, dat, onder anderen, de Chinesche taalkunde en de betere kennis van de oude Hawi-taal, zoo naauw aan het Sanscritisch verwant, aan hen veel te danken hebben.

— Zondag den 5den dezer zal niet alleen door de buitengemeene hitte, maar ook door de sterke afwisseling der temperatuur, opmerkelijk in de jaarboeken der meteorologie blijven. Daar toch de thermometer van *Fahrenheit* den vorigen dag tot niet hooger dan 79 graden steeg, en Zondag ten twee ure 87 graden teekende, daalde hij nog dienzelfden avond op 56 graden, en leverde dus, binnen den tijd van naauwelijks zeven uren, een verschil van 31 graden op.

— Den 5den dezer is de nieuwe bisschop van Jeruzalem, de heer *S. Gobat*, als zoodanig plegtig door den Aartsbisschop van Canterbury gewijd geworden.

— Zekere miss *Coutts* heeft eene som van ƒ 400,000 geschonken om twee protestantsche bisdommen, eene aan de kaap de Goede Hoop en eene in Australie te stichten.

— Bij een geweldig onweder ll. Woensdag, had in de loodmijn bij Truro het ongeluk plaats dat stroomen waters in de mijn storteden, zoodat zij gedeeltelijk overstroomde en ruim 40 mijnwerkers het leven verloren.

— De *Great Western* is aangekomen en heeft berigten uit Nieuw-York tot den 25sten Junij aangebragt.

Het traktaat omtrent het Oregon-gebied is door den Amerikaanschen senaat met 41 tegen 14 stemmen bekrachtigd. De generaal *Armstrong* is met het bekrachtigde traktaat, aan boord van den *Great Western*, in Engeland teruggekomen.

Overigens hadden de zittingen van het Amerikaansch congres niets belangrijks opleverd; er had nog geene bepaalde stemming over het tarief plaats gehad.

De president had eene boodschap aan den senaat gerigt, ter verkrijging der middelen om den oorlog tegen Mexico voort te zetten. Het Amerikaansch gouvernement scheen vastelijk besloten te hebben, de vijandelijkheden met kracht te drijven, en het Mexikaansch gouvernement schijnt niet meerder geneigd om toe te geven.

De Mexikaansche president *Paredes* heeft in persoon het beleid der krijgs-operatiën op zich genomen; hij is aan het hoofd van alle beschikbare troepen uitgetrokken, om Monterey te gaan dekken. De generaal *Bravo*, die te Vera-Cruz kommandeerde, is, gedurende het afzijn van *Paredes*, tot president ad interim benoemd. De generaal *Arista* was nog altijd te Monterey, en zoo men zeide met 15,000 man. Een ander Mexikaansch generaal hield het stadje Ricnosa, op 60 mijlen van Matamoras, bezet. Van het Amerikaansche leger waren 800 man naar dit laatstgemelde punt in aantogt, en in het hoofdkwartier van den Generaal *Taylor* verwachtte men ieder oogenblik het berigt van een gevecht tusschen die beide korpsen, te zullen ontvangen. De Amerikanen schijnen het plan tot een storm loopen op St. Jean d'Ulloa te hebben laten varen.

— De dagbladen van Canada brengen het berigt mede van eene ramp, die de stad Quebec getroffen heeft. Den 12den Junij is de schouwburg dier stad afgebrand en heeft men daarbij vele slagtoffers te betreuren. De voorstelling bestond uit chemische proeven, en het ongeluk is veroorzaakt geworden door het omvallen van eene lamp, die den voorhang heeft aangestoken; de vlam heeft zich voorts met eene zoo verbazende snelheid verspreid, dat in weinige seconden het tooneel en de gansche zaal er van vervuld waren. Zes en veertig menschen zijn er bij omgekomen. Het gebouw en een neven-gebouw liggen geheel in de asch.

— Heden stonden de 3 pCt. gec. 96; dito gered. 96¼; Ned. 2½ pCt. 59½; dito 4 pCt. 94½; Spanje 36⅛; dito 5 pCt. 24⅝; Portugal 47; Brazilië 86.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 15den Julij.

Bij besluit van Z. M. zijn benoemd tot procureurs bij de arrondissements-regtbank alhier, Mr. *J. F. J. Dart*, in plaats van Mr. *F. J. Jespers*, benoemd tot raadsheer in het Provinciaal Hof van Noord-Braband, en Mr. *J. G. A. Gouverneur*, in plaats van Mr. *P. Gouverneur*, eervol ontslagen.

— Gisteren arriveerden alhier, en stapten in het hôtel *de Kroon* af, Lord en Ladij *Villiers*, eerstgemelde lid van het Britsche Parlement en laatstgemelde dochter van den wereldberoemden grooten Sir *Robert Peel*. Deze hooge personen namen hun' weg naar de Heerlijkheid Burgst van den Bar. *Nahuys van Burgst*, van waar zij na eenige weinige dagen weder naar Engeland zullen terugkeeren.

— Z. M. de Koning is gisteren middag per extra-spoortrein van 's Hage vertrokken, om heden van Soestdijk in de residentie terug te zijn.

— Men verneemt, dat de inspectie over de zich met verlof bevindende miliciens, wederom dit jaar slechts eenmaal, en wel in de maand October aanstaande, zal gehouden worden. De stedelijke- en gemeentebesturen zijn verzocht, te willen zorgen, dat de belanghebbenden van de bedoelde tijdstippen, hetzij door behoorlijke publicatie, hetzij door aanzegging, kennis dragen, daar het gebleken is, dat vele verlofgangers, vooral ten platten lande, niet ter inspectie verschijnen, en de reden daarvan veelal is toe te schrijven, doordien het tijdstip of in het geheel niet of niet tijdig genoeg ter hunner kennisse is gebragt, en dat hun tevens bepaaldelijk worde gelast, om zich bij die gelegenheid van het dragen van burgerlijke kleeding te onthouden, ter voorkoming van alle wanorde *voor* of *na* de inspectie, alsmede om te zorgen, dat zij voorzien zijn van al door hen ontvangen militaire goederen, hun zakboekje daaronder begrepen.

— Z. Exc. de minister van Finantien heeft bij resolutie van 1 dezer verklaard, dat de verzending van boekwerken en gedrukte stukken, welke de ambtenaren zich *buiten* de zorg van het departement aanschaffen, en ook zelf bekostigen, *niet* onder kruisband van den arrondissements-directeur mag geschieden; zijnde voorts de arrondissements-directeurs uitgenoodigd, om ook te willen toezien en doen toezien, dat de onder hen staande ambtenaren geen ongeoorloofd gebruik van den kruisband met contreseign maken.

— Nopens de aan Z. M. gedane aanvraag om vergunning tot het indijken en daarna droogmaken van de Lauwerzee, wordt nader uit Groningen medegedeeld, dat die indijking zal plaats hebben van Paesens aan de Vriesche kust, noordwaarts op, tot aan den westelijken hoek van het eiland Schiermonnikoog en van den oostelijken hoek van gezegd eiland over Simonszand en Deckum, tot aan de westkust van den Noord-polder, over Piterburen, aan de Groninger kust. De kosten van indijking zouden begroot zijn op ƒ 4,748,711.

— Door jonkh. *Beeldsnijder van Voshol en de vrije Ness*, lid der Provinciale Staten van Utrecht, was aan die Staten het voorstel gedaan tot de openbaarheid van hunne zittingen. In de vergadering van den 7 dezer heeft de Staatsraad-Gouverneur dier provincie daaromtrent vier punten van consideratie ontwikkeld, en is geëindigd met den voorsteller in overweging te geven zijn voorstel in te trekken, terwijl anders aan de Vergadering zou moeten worden voorgesteld het buiten deliberatie te houden. Daar jonkh. *Beeldsnijder*, tot het eerste niet besloot, werd het buiten deliberatie houden voorgesteld, en daartoe besloten, voornamelijk op grond van de eerste consideratie des Gouverneurs, dat, namelijk, het voorstel te beschouwen was als strijdig met art. 150 der Grondwet. Het bestaand reglement toch is geheel ingerigt naar en gaat uit van een beginsel van vergadering te houden met gesloten deuren. Ook was het, 2°, in strijd met de Grondwet in het algemeen, als waarbij alleen, en alzoo bij exceptie, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal het regt is toegekend, om in het openbaar, met daarbij vermelde restrictien, vergadering te houden, terwijl derhalve aan geene andere collegien dat regt wordt toegekend.

— De som voor welke de beroemde verzameling schilderijen van wijlen den baron *Verstolk van Soelen*, door een engelsch particulier, te Londen woonachtig, gekocht is, bedraagt £ 24,000 (ƒ 288,000).

— In Zeeland was de uitkomst der beweging van de bevolking in het jaar 1845, 7561 zielen aanwinst door geboorten en aangekomenen, en 5648 zielen verlies door overlijden en vertrokkenen, alzoo een verschil in aanwinst van 1913 zielen, hetwelk het cijfer der bevolking in verhouding tot dat der laatst medegedeelde

den 1 Januarij 1846, heeft gebragt op 157,062 zielen, te weten: 46,369 in de steden, en 110,693 ten platten lande. — In het jaar 1845 hebben 6847 geboorten plaats gehad, zijnde 592 meer dan in 1844, de sterfgevallen beliepen 4421, zijnde 631 minder dan in 1844. Er zijn 1365 huwelijken aangegaan en 6 echtscheidingen uitgesproken.

— In den *Courrier d'Anvers* leest men: »Antwerpen is zeker de stad, welke de meeste liefhebbers van duiven, bekend onder den naam van hoogvliegers, heeft. Twintig maatschappijen, ieder van omtrent twintig leden, vindt men binnen deszelfs muren; men berekent dat de zolders van Antwerpen ten minsten 25,000 van die soort van duiven bevatten; de voorsteden en de groote dorpen welke de stad omringen, tellen een niet minder aantal van deze belangrijke tweevoetige dieren; men kan dus gerust, zonder overdrijving zeggen, dat er te Antwerpen en in deszelfs omstreken een aantal van 50,000 van dit gevogelte gevonden wordt."

Vervolg van het UITTREKSEL *uit het Verslag nopens den Staat der Provincie Noord-Braband, door den Gouverneur en Gedeputeerde Staten bij de opening der Provinciale Staten van dit jaar uitgebragt.*

Prijzen der levensmiddelen.

De prijzen der meest noodzakelijke levensbehoeften, zijn in de laatste helft van het jaar 1845 tot eene buitengewone hoogte gestegen, en over het algemeen nog verre gebleven boven den prijs die in gewone tijden betaald wordt.

Die stijging is het onvermijdelijke gevolg geweest van de mislukking der aardappelen-teelt, waarvan in den loop van dit verslag meer bijzonder melding zal geschieden.

Cultuur van woeste gronden.

Gedurende het jaar 1845 zijn ingekomen 635 stuks aangiften wegens landontginningen, opgemaakt ingevolge de wet van den 6den Junij 1840, (*Staatsblad n°.* 17) en wel eerste aangifte 437 stuks en tweede aangifte 198.

Sedert de werking van die wet bedraagt het geheele getal aangiften 2427 stuks.

De inhoudsgrootte der ontgonnen gronden, aan welker eigenaren, overeenkomstig de gezegde wet, vrijdom van verhooging van grondlasten is toegestaan en verzekerd, bedraagt thans 747 Bunders, 42 Roeden en 39 Ellen, te weten gronden aangelegd tot:

	B.	*R.*	*E.*
Bouwland	155	94	35
Weiland.	133	93	35
Hooiland.	9	10	00
Boomgaard	00	25	45
Tuin.	00	46	40
Dennenbosch.	401	11	85
Hakhout.	25	15	70
Uitweg	00	63	53
Oppervlakte van Gebouwen.	00	81	76
te zamen.	727	42	39

Het nu loopende jaar zal ten deze opzigte, zoo als wij mogen vertrouwen, zich niet minder gunstig onderscheiden dan het nu afgeloopene. De lust tot landontginningen is meer en meer levendig geworden, ten gevolge van de meerdere vrijdommen bij de bovenaangehaalde wet verleend, en vele Besturen ten platten lande, die, op onze daartoe gedane aansporing, meer bedacht zijn geworden op het verschaffen van werk gedurende den winter aan de arbeidende klassen, hebben gebruik gemaakt van de gelegenheid die zich hiertoe voor hen aanbood, en zij hebben magtiging gevraagd en verkregen tot het verkoopen van woeste gronden, welker ontginning vele handen bezig heeft gehouden en nog onledig houdt.

Kerkelijke zaken.

Bij onderscheidene Koninklijke besluiten zijn de navolgende Rijks subsidien verleend geworden, als:

Aan de R. K. Gemeente te *Stratum f* 5,500, voor de vergrooting van haar kerkgebouw.

Aan de R. K. Gemeente te *Aarle-Rixtel*, de vroeger toegezegde som van *f* 5,000 voor den bouw eener nieuwe kerk, waartoe de burgerlijke Gemeente, die reeds vroeger eene som van *f* 12,000 uit de plaatselijke kas hiervoor heeft toegestaan, nog een nader plaatselijke subsidie van *f* 4,000 heeft verleend.

Aan de R. K. Gemeente te *Bedaf f* 5,000, voor den bouw eener kerk in het gehucht *Vorstenbosch.*

Aan de R. K. Gemeente te *Zevenbergen f* 3,000, voor het herstel der schade, door de windhoos van 19 Augustus 1845 aan het kerkgebouw aldaar veroorzaakt.

Aan de nieuw opgerigte R. K. Gemeente te *Hedikhuizen f* 4,000, voor den bouw eener kerk en pastorij, tevens met toekenning eener Rijksjaarwedde van *f* 400 voor den bij die Gemeente aan te stellen Pastoor.

Aan de Hervormde Gemeente te *Baardwijk f* 600, tot herstel van kerk en pastorij.

Aan de Hervormde Gemeente te *Kruisland*, Gemeente *Steenbergen f* 800, tot herstel der pastorij.

Aan de Hervormde Gemeente te *Vught f* 600, tot herstel van kerkelijke gebouwen.

Aan de Israëlitische Gemeente te *Oirschot f* 200, tot afbetaling van schulden, door den opbouw eener synagoge veroorzaakt.

Voorts werd magtiging verleend tot het bouwen van kerken, uit eigene middelen, aan de R. K. Gemeente te *Vlierden* en aan de Waalsch Hervormde Gemeente te *'sHertogenbosch.*

Het behaagde wijders Z. Majesteit, Hoogstderzelver magtiging te verleenen tot de instelling eener zelfstandige R. K. Gemeente op *het Hof* onder de Gemeente *Bergeijk*, en de jaarwedde voor den Pastoor dier nieuwe parochie vast te stellen op *f* 400.

Nog werden Kerkvoogden der Nederduitsche Hervormde Gemeente te *'s Hertogenbosch* gemagtigd, tot publieken of onderhandschen verkoop, voor afbraak, van de *Geertruida-* of *Havenkerk* aldaar.

Kadastrale zaken.

Wij hebben bij ons vorig verslag melding gemaakt, dat door het wegvallen van het Bureau van Provinciale Bewaring van het Kadaster, in de wijze van bijhouding der Kadastrale stukken, aan de Gemeenten toebehoorende, naar de voorschriften door Z. Exc. den Minister van Financien gegeven, veranderingen waren gebragt; doch daar wij al dadelijk hebben opgemerkt, dat de betaling van het daarvoor door de Gemeenten verschuldigde, moeijelijkheid zoude ondervinden, wanneer zij daartoe niet door ons wierden geautoriseerd, zoo als behoort en steeds vroeger heeft plaats gehad, hebben wij daaromtrent met de Ministeriën van Binnenlandsche Zaken en van Financien eene korrespondentie geopend, die ten gevolge gehad heeft de toezegging van de Regering, om nopens deze betaling algemeen werkende bepalingen te maken, die door ons nog worden te gemoet gezien, en waarnaar wij te meer verlangen, omdat deze zaak voor het loopende kadastraal dienstjaar, wat de betalingen door de Gemeenten te doen betreft, nog moet geregeld worden.

Kazernering en huisvesting van troepen.

De som van *f* 2,200, op de begrooting van 1845 voorkomende en toegestaan, is onder *vijftien* Gemeenten, naar ieders behoefte, verdeeld en uitbetaald geworden, als wegens het kazernement der aldaar gestationeerde brigades maréchausée, boven anderen bezwaard zijnde, door het verschil in aantal en bevolking der Gemeenten, waarover die brigades hunne dienst uitoefenen. Voor het jaar 1846, zal door ons wederom eene gelijke beschikking genomen worden, wanneer de begrootingen daaromtrent door de Gemeentebesturen opgemaakt, zullen onderzocht en beoordeeld zijn.

Met opzigt tot de vraag: wat door de Plaatselijke Besturen zou behooren te worden verrigt, om het daarvoor te kunnen houden, dat in den zin der wet feitelijken wederstand hebbe plaats gehad, en mitsdien de weigerachtige om *inkwartiering* te ontvangen, met effect zou kunnen worden vervolgd? heeft het Departement van Justitie als deszelfs gevoelen te kennen gegeven, en is dienovereenkomstig ter kennisse van de Plaatselijke Besturen gebragt, dat de Burgemeester van de plaats, bijgestaan door een of meer agenten van policie, bij mondelinge weigering, den weigerachtigen ingezeten tot het opnemen van den gebiljetteerden behoort te sommeren, en, na herhaalde vruchtelooze sommatie, den houder van het billet van inkwartiering, des noods door het doen opensluiten der deur, in huis behoort te brengen, en afwachten, of daartegen feitelijken wederstand, overeenkomstig de bepaling van artikel 209 van het wetboek van strafregt, mogt worden geboden.

Middelen van vervoer.

Sedert de zitting des vorigen jaars, zijn met opzigt tot gezegde diensten, onderscheidene concessie verleend, als:

Aan *S. H. Vermaat*, te *Wamel*, tot het aanleggen eener stoomboot tusschen de Steden *Arnhem*, *Huissen*, *Nijmegen*, *Tiel* en *'s Hertogenbosch.*

Aan *J. van der Schuit*, *c. s.*, beurtschippers van *'s Hertogenbosch* op *Rotterdam*, *vice versa*, tot het aanleggen eener stoomsleepdienst, voor hunne tusschen die Steden varende beurtschepen.

Aan *Johannes Ooms en Comp.*, te *Rotterdam*, en eenige anderen, tot het aanleggen van een stoombootdienst tusschen *Rotterdam* en de uiterste grenzen op de *Schelde*, in de rigting van *Antwerpen*, en de daar tusschen gelegene plaatsen.

Aan *J. W. de Groot en Comp.*, te *Gorinchem* en *J. Vryhof* te *Nieuwersluis*, tot het aanleggen eener stoombootdienst tusschen de steden *Geertruidenberg* en *Dordrecht.*

Aan *C. J. Koene*, *Pzn.*, te *Geertruidenberg*, tot het daarstellen eener dagelijksche stoombootdient tusschen die stad en *Rotterdam.*

Eene aan *W. A. van de Garde en Comp.*, te *Rotterdam*, vroeger verleende concessie, tot daarstelling eener geregelde stoombootdienst tusschen die stad en *Geertruidenberg*, was door hem ter bekwamer tijd niet in werking gebragt en dien ten gevolge vervallen. In het afgeloopene jaar hebben zij aanvraag gedaan om alnog in het bezit van die concessie te worden gesteld, doch dit verzoek is afgewezen.

Ook is afgewezen het verzoek, zoo als het was liggende, van *J. Dronkers*, *c. s.*, om admissie tot oprigting eener stoombootmaatschappij tusschen *Rotterdam* en *Maastricht*, en om, bij lagen waterstand op de rivier de *Maas*, de goederen met de stoomsleepschepen te vervoeren tot aan *'s Hertogenbosch*, om aldaar te worden overgeladen in gewone vaartuigen, waarvoor de vaart in het *Zuid-Willemskanaal* is toegestaan.

Aan de ondernemers van eenige bestaande postwagendiensten

werd vergund, om in het uur van vertrek hunner wagens verandering te brengen.

R. Prinsen, te *Grave*, werd, op zijn verzoek, ontheven van de verpligting tot het in werking brengen eener postwagendienst tusschen *'s Hertogenbosch* en *Arnhem*, waartoe aan hem concessie was verleend.

Aan *van Gend en Loos* werd concessie verleend tot het aanleggen van eene nieuwe postwagendienst in de rigting van *Utrecht* over *Gorinchem*, op *Breda*.

Gelijke vergunning verkreeg *J. Groeneveld*, tot het daarstellen eener wagendienst tusschen *Raamsdonk* en *'sHertogenbosch*.

Opbrengst van 's Rijks middelen.

De directe belastingen, bestaande uit grondbelasting, personele belasting en patentregt, hebben over het jaar 1845 in deze Provincie, aan hoofdsom en opcenten gerenderd eene gezamenlijke som van . . . . *f* 1,861,113.39^5.

De in- en uitgaande regten.	- 227,111.05.
De accijnsen.	- 1,781,482.79.
Totaal.	*f* 3,869,707.23^5.

De verhouding in hoofdsom der verschillende middelen tot de bevolking, bedraagt per ziel *f* 7.58^5, en in hoofdsom en opcenten te zamen *f* 10.01.

In den voorledenen jare beliep het montant der bovengemelde belastingen in hoofdsom en opcenten, eene somma van *f* 3,757,040.81^5, en dat der verhouding per ziel. . . . . *f* $9.81\frac{7}{10}$.

Over het algemeen heeft de inning der belastingen, even als vroeger, ook dit jaar wederom vrij geregeld en zonder moeijelijkheden plaats gegrepen.

De zegel-, registratie- en andere hierna genoemde regten bragten, in 1845, binnen de Provincie op, als volgt:

Het zegel	*f* 85,391.99^5.
De registratie	- 238,628.79^5.
— griffie	- 2,281.08.
— hijpotheken	- 19,685.50.
— successie	- 177,565.94.
— rijks opcenten.	- 198,039.63.
Zamen	*f* 721,592.94.

Het gezamenlijk bedrag der regten, in 1844, was *f* 631,359.23^5, en gevolgelijk levert het jaar 1845 een meerder rendement op van *f* 90,233.70^5.

Personeel der beambten van den waterstaat.

De Adspirant-Ingenieur *J. A. A. Waldorp* is voorloopig aangewezen tot vervanging van den Ingenieur *N. J. van der Lee*, die vroeger met de dienst in het 3^e Arrondissement der Provincie was belast, doch als Ingenieur-Directeur bij de Nederlandsche Rijn-spoorweg Maatschappij is overgegaan. De Adspirant-Ingenieur *J. F. W. Conrad*, is nu geplaatst onder de bevelen van den Hoofd-Ingenieur van den waterstaat in dit Gewest, ter vervanging van den heer *Waldorp*.

De dienst van 's Rijks waterstaat in de 1^e en 2^e Arrondissementen, bleef voortdurend opgedragen aan den Ingenieur *Rysterborgh*, en de Provinciale dienst aan jhr. *E. C. B.* Ridder *van Rappard*.

Veelvuldig en belangrijk zijn de diensten, welke de Hoofd-Ingenieur en de vorengenoemde Ambtenaren niet ophouden te bewijzen, en het strekt ons tot genoegen te kunnen vermelden, dat zij allen hunne betrekking met ijver en naauwgezetheid vervullen, en dat ook de Opzigters van den Waterstaat, in het algemeen, lof verdienen.

(*Het vervolg hierna*).

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 13 Julij.

TARWE met vrij goeden handel aan cons.; 130 ℔ witb. Pools. *f* 340; 128 ℔ p. o. witb. dito *f* 335; 132 ℔ d. Rost. *f* 330; 122 ℔ o. Vries. *f* 270; 117 ℔ n. dito *f* 242; 122 ℔ n. dito *f* 267; 129 ℔ n. Mecklenb. *f* 308; 125 ℔ b. Pools. *f* 309 bij partij; 128 ℔ b. dito *f* 330.

ROGGE met veel handel, ter verzending en cons. weder hooger verkocht. In entr.: 124 ℔ Rost. *f* 232; 117 ℔ Petersb. *f* 215; 127 ℔ Amerik. *f* 255; 117 ℔ Riga *f* 213; 121 ℔ Pruis. *f* 230; 123 ℔ Rost. *f* 229. In cons.: 117, 118 ℔ Pruis. *f* 212, 215; 118 ℔ Odessa *f* 228; 121 ℔ dito *f* 238; 120 ℔ dito *f* 235.

HAVER in een doen: 86 ℔ Fijne *f* 134.

GARST zonder handel.

Nog verkocht: 129 ℔ n. Rost. Tarwe *f* 295 in entr.; 125 ℔ b. Poolsche *f* 306 in cons.; en van Rogge: 117, 118 ℔ n. Pruis. *f* 214, 218 bij partij in cons.; 120 ℔ dito *f* 225; 123 ℔ Pommer *f* 229, beide in entr.

KOOLZAAD dadelijk 1 P. vl. lager; verkocht: Betuwsch $48\frac{1}{2}$ P. vl.; Overmaasch 49 P. vl.; Vlaamsch 46 P. vl.; op 9 vat Olie in Aug. en Oct. 49 P. vl.; April 52 P. vl.

RAAPOLIE dadelijk in een doen, op levering niet williger bij voorgaande marktdag, doch bleef gezocht; per 6/w. *f* $30\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $29\frac{1}{2}$; Sept. *f* $28\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{2}$; Oct. *f* $28\frac{3}{4}$; Nov. *f* $28\frac{3}{4}$ à 29; Dec. *f* 29 à $\frac{1}{4}$; Mei 1847 *f* $30\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{2}$.

LIJNOLIE per 6/w. *f* 28; Vlieg. *f* 27. HENNEPOLIE per 6/w. *f* $30\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $29\frac{1}{2}$.

RAAPKOEKEN *f* 55 à 58. LIJNKOEKEN *f* 9 à $10\frac{1}{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 14. JULIJ 1846.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van	*f*	9,30	tot	*f* 10,30.
Het dito dito Rogge (Oude).	»	»	5,75	»	» 0,00.
Het dito dito dito (Nieuwe)	»	»	8,20	»	» 8,75.
Het dito dito Boekweit	»	»	6,70	»	» 7,00.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.					» 0,17.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl. . .					» 0,17.
Een Fransch- of Witte--brood, van een pond Nederl. . .					» $0,26\frac{1}{2}$
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.					» 0,33.
Een Nederl. pond Tarwe meel					» 0,34.
Een dito pond grof Tarwe-meel					» 0,17.
Een dito pond Boter					» 0,70.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)					» 4,00.
Het 1000 Eiken Telhout					» 2,75.
Het 1000 Doof Hout					» 2,00.
De kar Spaanders					» 3,40.
De » Struiken					» 3,30.
De 100 Mutsaard					» 3,50.

199ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

DERDE KLASSE.

1^e Trekking. Geene.
2^e » N°s. 236, 512, 6804, 17798, ieder *f* 1000.
3^e » N°. 15363, *f* 1250.
4^e » N°s. 15314, 14091, 10328, ieder *f* 1000; N°. 2272, *f* 25,000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (14 *Julij*) was de fondnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $61\frac{1}{8}$; 3 pCt. 73; 4 pCt. $95\frac{1}{8}$; Amort. Syndik. $3\frac{1}{2}$ pCt. $89\frac{1}{4}$; Handelm. $177\frac{1}{2}$; O. Ind. Leening 4 pCt. $94\frac{13}{16}$; Aand. Rijn-Spoorweg 113; Belgie $2\frac{1}{2}$ pCt. $53\frac{1}{8}$; Spanje Ardoin 20; dito Onbep. St. $19\frac{9}{16}$; 3 pCt. $37\frac{1}{2}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m $31\frac{13}{16}$; Ardoin $18\frac{1}{4}$; Portugezen 3 pCt. te Lond. $50\frac{7}{16}$; 4 pCt. $49\frac{5}{16}$; Rusland $106\frac{7}{8}$; dito 1828—29 $105\frac{1}{2}$; Certif. 1831—33 $97\frac{1}{2}$; 4 pCt. bij *Hope* $91\frac{3}{8}$; Id. bij *Stieglitz* $89\frac{5}{8}$; Inschr. in Assign. 6 pCt 68; Certif. van dito $72\frac{1}{2}$; Amerika Bankact. $5\frac{1}{4}$; Oostenrijk Metalliek $108\frac{7}{8}$; Weenerbank bij *Goll* 104; Brazilie $87\frac{1}{2}$; Mexico 26.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.